

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Csütörtök

169. szám.

Pest, september 28. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

A Marczius Tizenötödike politikai hirlap october—decemberi évnegyedre előfizethetni helyben egyedül a Kiadónál, 2 ft. 30 kr. postán mindennap borítékba küldve 3 frt. 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben egyedül a Kiadónál s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fizettetek.

Velence, september 27. 1848.

Megkísértem néhány vonással jellemezni táborunkat. Fejérvárott tegnap a velencei tó mellé vonultunk vissza. Seregünk már ide nehezen akart jöni, s általános a hír, miszerint innen tovább hátra nem fog vonulni. Itt győzni vagy halni kell!

A csatát fővárosunkhoz vinni nem lenne egyéb, mint felbátorítani ellenfelünket, hogy egész Budapestig feljöni merészkedjék.

Itt ha vesztenénk, ez csak csatavesztés lenne. Pesten ha vesztenénk, ez országvesztés lenne.

A bátortalan huzavonás, hogy mást ne mondjak — dülásnak engedé át a szép Dunán túli területet: s e veszélynek kitenni fővárosunkat, valószínűságot árulás lenne.

A sereg lelkes, és elhatározott.

A honvédek a sorkatonákkal vetekednek.

A velencei positionál a 7-ik honvéd zászlóalj tartalék seregnek rendelék s az egész tisztikar felzudult, miszerint ők nem azért jöttek ide, hogy hátul strázsáljanak, hanem hogy a tűzben küzdjenek, s kérek magukat a legelső sorba állíttatni.

Kis Ernő ezredes azonban egy pár szóval lecsilapítá őket, mondván, hogy „a tartalék seregbe a legerősebbeket szokás állítani, mert sokszor ez dönt.”

S e szavakra az egész lecsilapodott.

Ebből láttam én, mennyit tesz oly férfi által vezényeltetni, kinek nevéhez dicsőség van csatolva, kiből a közbizalom öszpontosul.

Figyelmeztess Kis Ernőre a premier ministert. Csak maga e név hangzik egész táborunkban.

Ha őt a lelkesedés élére állítja, de rögtön, csupa nevével, csudákat teend, mint Jean d'Acro Franciaországban.

Ma alkalmasint eldöntő csatánk lesz.

Jelasics a fehérvári szőlők közt hozzánk igen közel van.

Táborunk elkeseredett dühvel várja.

Jó vezért e tábor élére, s a horvátok közül hirmondó se marad.

Többet most nem irhatok

Isten veletek,

Vasvári Pál.

U. d. tüzéséget gyakorolja minél inkább a pesti intelligencia. Nem törvény, nem igazság, nem jog dönt már most, hanem az igazság dühös ereje a csatában.

Somogyban elfogták Jelasich depescheit.

E levelekből az árulás rémitő nyomaira találtunk. . . . manet alta mente repostum. Itt van Perczel biztos, és háta megett áll jeles csapatja, a végrehajtás véres munkájára . . .

Pest sept. 28.

Mit hozand a mai nap?

Midőn reggel először kijöttünk az utcára, már mindenfelé beszélék, hogy a Dunántúl délnyugot felől hajnal óta erős ágyuzás hallatszott.

Többen ismerőseink közül azonnal kimentek a szent Gellért hegy déli részeibe, s az elejénte kósza hirnek tekintetett beszédek igazoltnak találók.

Soha a város oly feszült várakozásban nem volt, mint ma. Mindazáltal az arcokon mindenfelé megnyugvás ömlik el.

Seregeinkben határtalanul bizunk. —

Az ellenségnek valószínűleg eszeágában sem volt a megtámadtatás.

Tegnap délután a titkos ülés bevégeztével, Batthyáni a táborba sietett.

Az ágyuzás, s még némely pozsonyi adatok, arra mutatnak, hogy Batthyáni előbb ért a táborba, mint Lamberg general, ki ott meglehet, hogy a legszomorúbb zavarokat idézhette volna elő.

Huszárjainkban rendithetnül bizunk. — A sors ezeknek tartá fen a dicsőséget Magyarországot megmenteni.

Azt hisszük, mielőtt lapjaink sajtó alá mennének a csata kimeneteléről hírt hozhatunk.

* * *

Ezek az ágyuzási hírek nem valósultak. Ismerőseink, kik ezt hallani vélték igen csalódtak.

Délben Vasvári Pál, mint futár érkezett meg, s elmondá a meglepő hírt, hogy az ellenséggel 24 órai fegyverszünetet kötött.

Pest sept. 27.

A morva határszéli támadás még nem komoly, mert elejét vehetni.

Vagy tán ismét oly hanyagok legyünk mint a rác és horvát lázadás kezdetével, hogy szemünk láttára vergődtek erőre.

A két keserű leczke után reméljük csak okultunk valamit, és nem engedjük, hogy tán egy hónap után az ország éjszak keleti részén ezerekre menő elcsábított fanaticusok fegyverbe állanak előttünk, s új bajaink legyenek?

Principiis obsta, principiis obsta!

Egyéberánt mondjuk el a lehető legridegebb rövidséggel, mit itélünk mi ezen mozgalomról.

Az osztrák absolutismus kigyója ismét remekelt. Halluk csak.

Ausztria pénzzel és fegyverrel ellátva egy pár száz panszlav deákot, beküld az országba, kik a határszélen Miavat megszállják s kezdik a tót-ságot lázzitana a magyarok ellen.

Szegény tótok, kik azon a vidéken csak hírből ismerik a magyart.

Ugyan ezen kormány a magyar királynak az országhoz intézett levelében azzal vigasztal meg minket, hogy ezen lázadás lecsendesítésére Morvából katonaság küldetett be.

Ez iszonyatos botrány — s más időkben, midőn az új meg új diplomatikai szemtelenségek nincsenek illy napi renden, mert most egy ehhez hasonló tény félévi szó beszédre adna alkalmat.

Most csak azt mondjuk. Nincs oly terhelt szekér, mellyre még egy villa széna fei ne férne. Hát csak tetézzék saját fejökre tovább is a gyalázatot.

Tehát nem mernek nyíltan megtámadni? — Csak illy kétszínű utakon törnek felénk.

És ők gyáva-lelkűek még csinos uton adják tudunkra, hogy onnan is megfognak támadni!

Melehet azonban, hogy csak intimidálni akartak. Különben tán nem járt volna el szájok illy hamarsággal. Ránk akartak ijeszteni csak, hogy Lamberg generalnak meg hódoljunk!

Ne ijedjünk meg De készüljünk.

Délután 3 órakor.

Politikai láthatárunk egy nap alatt háromszor is változik. Az események rohanva váltják fel egymást, az egyik percz nagyszerűségével a másiknak rontja meg érdekességét.

Fővárosi olvasóink előtt már tudva van az éjjeli ülés eredménye.

Lamberg general kineveztetése, mint olyan, mely az alkotmányos gyakorlat mellőztével, ministeri ellenjegyzés nélküli királyi rendeletben történt, érvénytelennek és semminek declaráltatott.

A kinevezett egyén hatalma gyakorlatától határozatilag eltávolított, s mind azok, kik neki, mint királyi biztosnak engedelmeskedni mernének, hazaárulóknak, s alkotmány sértőknek nyilvánítottak.

Ma reggel a ház csak csendes választmányi üléseket tartott.

Egyszerre a városban szét robban a hír, hogy gróf Lamberg generalissimus Budára megérkezett.

Senki sem hitte. Ki gondolta volna, hogy e férfiú úgy kíséret nélkül a fővárosba merjen jönni. Akkor, midőn küldetése a törvényekkel homlok egyenest ellenkezik.

Az utszán hirtelen tömegek kezdtek alakulni. Sokan közöttök löfegyverekkel ellátva, legtöbbször pedig lengyel kaszákkal kezökben.

A hír igaz volt.

Lamberg a nép kezébe került — s elfogattatván, kocsiban hozattatott Pestre.

A hid közepén a tömegek mindinkább zavartabbak, ingerültebbek lettek, mire azok, kik a generált hozák félni kezdenek, hogy a köznép dühe lecsilapíthatatlan fogna lenni.

Félelmük nem volt alap nélküli. Mert egy a tömeg közül a generált keresztül szúrta, mire a boldogtalanra a közellevők egészen rárohantak, kezökre keríték s megölték.

A mi ezután történt, elhallgatjuk, ha mindjárt ezzel hirlapírói kötelességünket szegjük meg, mely szerint a tényeket hiven kellene előadnunk.

Az értelmes olvasó több illy sajnálandó jeleket találhat a históriákban. Itt is úgy volt, a dühöngő népnek senki ellent nem állhatott...

A test e pillanatban a kaszánya udvarára van kitéve, de reméljük, hogy a hatóság azt mielőbb átveendi. —

Senki tőlünk nem kívánhatja, hogy legsötétebb képpel foglalkozva, ahhoz comentárt írjunk.

Ott a tény, vonjon belőle a higgadt elme következtetéseket.

Az az egy megfoghatatlan, hogy Lamberg kíséret nélkül jött. Mi e férfiú multját nem ismerjük, s vannak perczek, melyben azt hisszük, hogy e boldogtalan véget ért ember tán nem is fogta fel tulajdonképen, hogy mi az ő állása? Azt hitte tán magáról, hogy ő is egy parancsnok, egy biztos, millyen ezen időben egyik a másik után neveztetik ki.

Barátom Berti!

Abony, september 26-án délután 2 órakor.

Abonyban vagyunk s jelen soraimmal a város nyomoruságos házában egyik irgalmatlan piszkosságú és rendtelenségű szobájában kezdem el írni a mellék teremben (oh der bitteren Ironie) Kossuthunk beszét a nép véneivel, kikről igen szeretném elmondhatni, hogy lélekben ifjak, de hogy mondhassom el, midőn nem azok.

Mais commencens par le commencement! az az kezdjük a dolgot az elején vagy is ott, hol közelebbi levelemben elhagytuk.

Elhagytuk pedig Halász Gidáné szép szeméinél, Körösön.

Látod barátom ma, vig kedélyben vagyok, ebből gyaníthatod, hogy lelkes vezérünk eddigi utja már megtermé gyümölcseit.

Igen, fáradozásainak és csodálatosan el nem lankadható lelki fensőbbiségének előtte, fellelkesül a közönyös lágymeleg ember kebele, tettekre buzdul a szóvitész, bátorságot kap a félnék és remegve hallgat a gonoszság nyelve, mert a lángkeblű szónok szeméből a parancsolni, a szigoruan büntetni-tudás kifejezéseit látja.

Csak 10 ilyen országos telyhatalmu biztos és Magyarország a pokol minden hatalma ellen megvédi magát, s a gazság minden ármányaiból diadalmason fog kihatni.

De ismét félre tértem s pedig szép szemek emlékezetére által; s minthogy már félre tértem elmondom néked barátom, hogy tegnap reggel ugyancsak Körösön — Halász Ferencz megyei birtokos urnál voltunk egynehányan s képzelheted, hogy engemet, mint a féle veszedelmes híru egyént, ki még az első felelős független magyar ministeriumot is megmertem támadni, ki előtt még Deák nagy terjedelmű hasa iránt sem volt semmi pietas, sőt — horribile dicto — még g. Battyáni Lajos ministerelnök e nagyméltósága iránt sem volt, de csak annyi tisztelettel sem, miszerint szép szakállá kedviért political baklövéseit kimélettel nézte volna el — képzelheted mondom, hogy mint illy veszedelmes elvű embert, — miután Kossuthunk többi kísérőinek és testőreinek (mert hozzá csak testünkön át juthat az ármány és lehető megtámadás) nevei közt az enyémet is meghallák — mély kíváncsisággal és nemével a saját-szerű képzelődésnek, fogadtak.

De örvendj barátom — vagy is mit mondom — busulj barátom, mert régi ellenei lapodnak régi ellenei a te általad irt névtalan és általam és saját nevem alatt kijött czikkeknak — barátainkká váltak és örvendve nyujták kezeiket, előmbé, mondván, hogy milly igazat szólott a Marcus, mint betelyesedett minden jóslata.

Örülj, ha tudsz, ez elégtételnek, és szívem mélyéből elsomorodok rajta; de nem azért, mintha a régi ellenek baráti kényszerítését szivesen nem fogadnám, nem azért, mintha politicánk barátainak szaporodását magunk is nem óhajtánók, hanem azért, mert csak azon egyért imádkozám Istenemhez, hogy ne engedje a következményeknek, martius óta követett naponkénti éles kikélséink alaposágát kétségtelen tényekben bebizonyulni, ne engedje, hogy lapodnak, hanem

hogy a lapodban általad és általam szüntelen sujtolt első magyar ministeriumnak legyen igaza, s hogy ne mi győzzünk, hanem hogy mi győzet-hessünk meg, hogy nem másoknak, hanem nekünk kelljen capitulálni s a bocsánat kérésre kezeinket kinyujtani, — és ez imámat nem hallgatá meg az ég, hanem megadá néked és nekem, megadá lapodnak azon szomorú diadalt, miként elmondhassuk, hogy czikkeink örökös refrainje, t. i. hogy az első magyar ministerium politicája sirja felé vezető a magyart — immár betelyesedett.

Oh hogy torkunkra forraszthatná bár valaki e tényt, mint gyalázatos hazudságot!

Oh bár szemrehányásokat tehetne valaki, megmutatván, hogy nem volt igazunk!

Oh bár volna joga bosszankodással fordulni el tőlünk minden igaz hazafinak, mint olyanok-tul, kik a hon első celebritásait csupa Herostratusi dicsvágyból bepiszkolni, rágalmazni merészelték!

Oh milly örömet, milly megalázódással, milly bánkódó magamba-téréssel szenvedném el mind ezt, ha a guny és megvetés közepette szemeimet égre emelve felkiálthatnék, hogy „Hála néked jó-ságos Isten, mentve van hazám! és méltólag büntetsz, mert oktalanul és igaztalanul emelék kemény kiméletlen, és gyöngédség nélküli szavakat a hon első fia ellen, kik megmutaták, hogy nem csak jó akaratuak, hanem egyszersmind ügyes tapintattal és erélyes vaskövetkezetességgel is bírnak!”

Ámde máskint állunk. Mindenfelé barátságos arcok fogadnak, s szivességgel halmoznak és nem tudják, milly fájdalmasan érintik honfi keblemet, midőn mintegy kárpotlásaul az ellenünki kikélséseknek, így szólanak hozzám: „Önöknek igazuk volt.”

De hagyjuk a komor eszmelánczolatot, hisz ismét remény él keblemben, miként nem vesz el e nemzet, míg Kossuth él!

Azt mondom, hogy vidám kedélyű vagyok s majdnem sirásra fakadék. Illyen az ember, még gondolatainak sem tud ura lenni.

Az öreg Halász Ferencznek — hasonlólag alakult elvbarátunknak — egyébiránt egy igen kedves s lelkes leánya van, ki, valamint a Körösi hölgyek atyáiban, a hazát nem csak szóval, de tettel is segítik elő, és szüntelen varják a sok fehérmüt honvédek számára.

Átaljában a körösi nép igen szép példáját adá a lelkesült tenni akarásnak, s nem vára parancs szót, hanem tömegestül kelt fel megoltalmazni ez édes hazát, melyet a gazság leigázni törekszik, de mellynek ármányai a felkelt néptömeg látására is szétfognak omolni.

Tegnap reggel 7 óra után gyült egybe a körösi nép a városházának udvarán, s meghallgatá Kossuthnak gyujtogató szavait, meghallgatá az átkot, mely a magyaron — ha magá és hazáját gyáván veszni engedné — megfoganszandik, — és foganszik is meg! — és a szemek könybe lábbadának, a számos nőszereg zokogva emelé kezeit ég felé, imádkozva, hogy forduljon el tőlünk e keserű pohár, s a tömegek ajkain, mint egy hang szállott ki a kiáltás, hogy „menjünk és megmentjük hazánkat!”

És az ige testé lön s ma már, Kecskemétről visszatértünkben — a nép egy része már elment,

más része fegyverben, kaszával, kapával, ásóval, karddal és puskával fegyverkezve, gyalog és lóháton állott készen az elindulásra.

Üdv és köszönet s utódaink áldása legyen Körös polgárainak jutalma!

Tíz óra felé indulánk el Kecskemétre, a puszták egyik fővárosába.

Oh be sajátágosan szép e vidék, megmérhetetlen rónaságával, hegytelen simaságával.

És e szép földet akarják tőled elvenni magyar nép! Nem bosszankodol e fel még a gondolatra is? Nem forr e fel véred e gyalázó szándoknak meghallására is, s nem sietnél e megsemmisíteni ama galád fajzatot, melly atyáid szent hagyományait rabló kezekkel akarja tőled elvenni.

Nem, e dúsan termő föld, mellynek országutja felesleges szélességéből is megélhetne néhány száz ezer éhes irlandi család, nem lehet egy haramia nép zsákmánya.

Milly fenséges a pusztai nap! a szellő olly édesen fu, és fu szüntelen, hiában keresve egy dombot, mellyen megpihenhetne, fu, mig elfáradt szárnyaival egy magános fához tér, mellyel, mintha egy erdő volna, repdes körül, bizalmasan susogva rejtelmes vallomásait, mig végre visszatér bölcsőjébe a homokba, mellyben az utasnak kocsija, mint bársonyvánkosban süllyedez.

Kecskeméten épen vásár volt, mi vezérünk nagyszerű válalatára igen kedvező volt. Temérek ember lépé el a vásári helyeket, s midőn behajtatánk, e temérek ember, mintha megváltóját pillantotta volna meg — s bizony azt is pillantotta — rohant a városház udvarára, egy nevet hangoztatva, égy nevet éljenezve, mellyet nem szükség megmondanom.

Kevés perczek mulva a nagy téren voltunk, hol egy cathedra forma emelvény állítottatott fel. Odáig tartó gyaloglásunkban nőtt a tömeg, mint áradó folyam habjai s mire helyenvoltunk, egy egész vidék lakossága vett körül.

Elmondanám — ha lehetne — Kossuthnak ez alkalommal tartott beszédjét, lefesteném — ha lehetne — a megilletődött, felrázott, bosszankodásra gerjesztett, majd könnyező, majd fenyegetőleg zugó tömeg képét s a jelenetet, midőn a beszédét végzett Kossuthal vállakon hordozók és megesküvének, hogy addig nem nyugszanak, mig közülök mindenik legalább egyetlen gaz ellenséget agyon nem ver, megírnám — ha lehetne — miként rohant a nép egész az egymást eltapodásig a megdicsőített szónok nyomában vissza egész szállásunkig, de mind ezt tenni, lefesteni, megírni — nem lehet, ezt látni kelle.

Szükségtelen mondanom, hogy megebédeltének, vacsoráltának és reggeliztetének.

A kecskeméti tanácsterem falán még mindig függ az első felelős független magyar ministerium személyzete. Kiváncsi vagyok, valyon mikor fog már a második is függni (honny solt qui mal y penso) mi nem kívánjuk ugyan, de adja Isten mielőbb, hogy uljön a nép kormányán a nép embere.

Kecskeméten van mintegy 280 huszár a császár ezredből. Mit csinálnak itt? kérdi az olvasó a Drávára gondolva.

Hát biz ezek gombot varrnak és csizmát fol-

toznak. Igen, mert hisz a haza őket úgy is nélkülözheti.

Pedig a fiúk olly lelkesek, olly tüztelyesek, hogy az ember fiának szive megesik méltó panaszaikon, mellyeket tétlenségi állapotba, s rosz szellemű tisztek alá tett helyzetetésök ajkaira kényszerit.

Na de meg is számlálhatja egy pár nap mulva őket a tisztikar; ugy a német lábra áfítandó ujonczok is eljöhetnek Kecskemétre schwarzgelb zsinorért; van itt elég a szemeten, hogy még a kutyának se kell.

Derék vitézeink Kossuthot egész itt léte alatt ostromlák, hogy vegye őket által a Hunyadi lovasokhoz.

Rendelkezett róluk. Mi azonban felszólítjuk a minsterelnököt, ne hagyja e pár száz hü polgárt itt tespedni, mert a hazának karokra van szüksége, s ki azokat tőle visszatartja, az a hon ellen vétkezik.

Huszárainkat százanként szabóműhelyben tartani most, midőn még a szabó is ollóját fegyverül köteles használni a hon ellenségei ellen! Nem szégyen-e ez és gyalázat.

Gondolkodjék azért a minsterelnök vagy a hadügyminister, hogy vitessenek e vitézek helyökre a harcmezőjére, de előbb mustráltassanak ki tiszteik.

Tegnapelőtt vacsora alatt számtalan lámpák mellett éjizenével kapcsolt tisztelgés adatott Kossuthnak.

A tisztelgők szónoka, ha jól tudjuk, a helybeli refor. lelkész mély érzelmű és lelkes szavakban tolmácsolá a tömeg eszméit, s fájdalmas emlékeket, mint jó reményeket hintő hangjai mindenünk kebleit megilleték. Kossuth elfogódva s mint mindig a lelkekhez szólott.

Ma reggel 6 órakor Kecskemétről elindulánk visszafelé Körösön és Czégléden át a vaspályára, ez érintett két városban a lelkesülésnek tetekben mutatkozását lehetővén szerencsések látni.

Az utat és utszákat fegyveres nép lépé s elszánt kinézése és elhatározott lenni akarása kinyitá reményeink kiszáradt fájának hervadni indult bimbóit.

Vaspályára ülve Abonyra jövénk.

A nép nem látszik nagyon meleg érzelműnek, s a nemzet egy részén átokként ülő fászság és hidegség színe látszott előmleni rajta, és még is, e nép a városház udvarán szóló Kossuth beszédjére megesküvék, feltartott kezekkel esküvék meg nem nyugodni addig, mig e hon minden ellensége kiirtva nem leszen. A közeli házak tetői is hallgatokkal rakvák s a nőserög könnyeket ontta a nagy népvezető elrekedt de annál meghatóbb szavaira.

A népfelkelés itt is elintéztetett, s kormánybiztosak nevezettek.

A mozdony füttyöl. Indulunk. Levelemet Szolnokon folytatom.

Itt vagyunk a magyar folyó partjain, hazánk legáldottabb vidékén.

Jövetelünk alkalmasint tudva volt, mert az indóudvarnál nagy néptömeg éljenzései fogadtak, melly a kocsira ült Kossuthot követve, mind inkább gyarapodott.

Szolnok kinézése igen élénk, mindenféle ka-

tonaság, honvédség, nemzetőrség és szabadsapatok járkálnak mindenfelé; s bizonyosan tarka színezetet öntenek a népségre.

E népség legnagyobb része a városház udvarán ünnepi csendben hallá Kossuth első szavait, s lelkesült, mint Kecskemét és Körös derék lakossága.

Holnap reggel 9 órakor lesz a nagy népgyűlés, mellyre a vidékiek is meghivatvák.

Szolnok szelleme a legjobb, legtisztább és tettkész hazafiságra mutat, s reménylhető, hogy eljárásunk itt igen dús sikerü leend.

A halász nép, a Tisza mellék lakói nem engedhetik azt, hogy e gyönyörű folyó halait, vad rablók mondhassák sajátjuknak, nem türhetik azt, hogy a magyar folyó melletti áldott földek egy átkos fajzat uralma alá jussanak.

Azért fel, a kinek lelke van! fel, a ki nem akar hálátlan polgárnak láttatni! fel, a kinek élete kedves, kinek becsülete szent, ki nem akarja, hogy elmondassék róla a költő szava, miként

Néki drágább rongy élete,

Mint a haza becsülete.

Fel, mindnyájan és rögtön fegyverre, és ha minden illy és rácz egy egy poklokból kiszabadult ördög lenne is, el fog veszni, ki fog irtódni, mint a pusztító sáska sereg, mint a veszett ebek.

Csongrád, Heves, Kunok és Jászok fel fegyverre! ti nem fogtok a Czeglédiek, Körösiek, Kecskemétiak, Abonyiak, és Szolnokiak mögött maradni! Egy magyarnak sem szabad a másiknál kevesebb lelkeséget, erőt, hatalmat kifejteni.

Ki gyenge testü, öntsön golyót, fenyjen kaszát, hegyesítse a töröket. A nő varjon ruhát, csináljon tépést, és lelkesítse kedvesét, férjét és gyermekeit. Rosz anya, hitvány nő az, ki fiát vagy férjét a hon védelmétől visszatartani törekszik, s a honleány nevet meggyalázza az illyen.

Holnap még irok Szolnokból. Innen Csongrádra, Szegedre s tovább megyünk. Megyünk mindenhova, hol magyar érzelmre számithatunk, hol a nép csak intést, csak vezérszóthallani vágy! Legyetek készen! a vezérszót rövid perczek alatt meghalljátok e nép született vezére Kossuth ajkairól.

Oh ha mindenik hölgye ez országnak olly lelkes honleány lenne, mint az, kivel ma Abonyból Szolnokig jövök, kinek ösmeretségében magamnak egy becses polgárnői emléket szerezni szerencsés valék: oh ha minden hölgyet hasonló szellem lelkesítne, mint őt — P — Marit — ki mióta ügyeink komoly szint öltének, pisztolylövésben gyakorolja magát, miként ő is illően fogadhassa az árulókat és rablókat. Sok illy hölgyet e hazának, ki mind barátait mind elleneit legyőzni tudja.

Jó éjszakát.

Csernátoni.

Jelen leveletem — a körösről postán küldött eltévelyedvén, vagy még meg nem érkezvén — minthogy vándorlásunk kezdetét foglalja magában, itt Pesten röviden ujbol megírni jónak láttam.

* * *

Pest sept. 28-án.

Barátom Bert.

A rossz szokások hatalmasabbak a jó felteknél; innen magyarázhatod azt, hogy bucsuszavaim értelme ellenére, ismét írni kezdek.

De hisz ez sajátlag kötelességem, mert nagy vezetőnk mostani vállalatjának sikere, eredménye, egy a legközérdekebb tárgyak közül.

Eljöttem Pestről, mert hittem, hogy Kossuthunk minden szavát egy egy sárkány-fognak hiszem, mellyből — mint hajdan Kadmusnál vagy kinél egy egy hadsereg kel ki.

Eljöttem Pestről, mert ha e haza életre érdemes, úgy most alkalma lesz megmutatni, s mert hiszek lelkesülésében, látni akarom azt.

És eljöttem Pestről, mert lelkem mindannyiszor megborzadt, valahányszor az eddigi rejtélyes és megfoghatatlan eljárás által — önkénytelenül is felmerült előtte a gondolat, hogy az illyr rablófőnök Budáról adandja bitor-parancsait, hogy Mátyás király várában egy Jellasics leendhet ur.

Ezért jöttem el, mert inkább szeretném, hogy soh' se láttam volna a csillagos eget, és soh' se hallottam volna a kikelet csalogányainak zenéjét, mint hogy lássam és halljam, miképp a magyarnak gyávasága és áru'ása által, Magyarhon fővárosa egy harambasa kezébe került.

Elindulánk a szolnoki vasuton, s Czeplédenél megálapodánk.

A czeplédi nép indolens s bár honát szereti is, szabad akarathól nem éppen eléggé kész valamit tenni.

A ki azonban parancsolni tud neki, annak szívesen enged és — éljenez. Midőn az önkénti beiratásra felszólított, alig iratá be magát százötven, s miután Kossuth a telyhatalmu kormány biztos parancsolt, több ezerek állottak ki.

Czepléden az asszonyok voltak nagyon lelkesültek, s ösztönnék fiaikat és férjeiket a menetelre s kicsufolák, kigunyolák a vonakodókat.

Köszönet és hála a Czeplédi magyar érzelmű asszonyoknak, kiknek a lelkesülés felébresztésében nem kis részök van.

Czeplédről Körösre mentünk, hol jöveteleink hire minket megelőzve, nagyobb ünnepélyességgel fogadtatánk.

Az ablakok kivilágítva s a lakosság a városháza udvarára gyűlve volt, s igen lelkesen fogadtott.

Kossuth még az este szólott a néphez, de csak röviden, meghíva őket a másnap reggeli 7 órára.

Éjszaka községi ülés volt, hol a nőpfelkelés organisatioja iránt tétettek intézkedések.

De erről egy más levelemben.

Most azonban csak azt említem még, hogy én Egresi, Halász Geiza és Balásházi éjjeli nyugalomra Halász Gida által fogadtatánk, hol a nőket tépés készítésben találók, s igen szívesen megvendégteténk.

A szép nőknek ezennel szíves köszönetet mondva, maradok barátod

Csernátoni.

Mákvirágok.

— Tegnap a hid kávéházából egy reverendissimust kísérték be, ki ott mise helyett Jellasicsi-
adokkal dicsérte az istent. Megérdemli a kano-
noki övet mindenestre, csak hogy azt der eka
helyett, jobb lenne a nyakára illeszteni, s fel-
magasztalni abba az országba, a melly nem e
világból való.

— A horvát sans culotte polgártársak a mé-
szárosokat egészen megfosztották keresetöktől.
Három favágó, kik csak úgy szabadulhattak meg
a rabló tömegtől, hogy fejszójüket elhajtották a
budai vám előtt beszéltek, hogy seresánok Mu-
raközön, a megemészteni nem birt sertéseknek
lábaikat vagdosták el, s egy egy rakás kukoricza
közé temették, hogy visszatérőkre kész pecse-
nyévé kövérülve hasuknak kellő béllésül szol-
gáljanak.

— Színtezzen hiteles kútfőből tudjuk, hogy e
nagychetők barom orvosoknak, adják ki magokat,
kik az Istentől a végett exmittáltattak, hogy
Magyarországon a marha dögött lehetelenné te-
gyék.

— Egy pécsi egyetembeli tudós profeszor
pedig ad ungvem kiszámította, hogy ha a vitéz
horvátok olly mértékben fálnak, mint elkezték,
milorára Buda alá érnek, mindenik 5 mázsás lesz
s mikor a stadtmayerhofnáli árkon átalugornak, a
nagy teher alatt mind egyiknek ketté török a
lába.

— Leghitelesebb hírek szerint pedig Per-
czel Mór biztos elküldött Horvátországba, hogy
valamennyi pap rögtön siessen a táborba, ha hi-
veiket predikációval akarják eltemetni.

Cserző Bencez.

H I R D E T É S E K.

(1-3)

Egy Leány, ki magát jól érti.

Ki tanult minden féle finum varrásokban ajánl-
kozik valami jól házhoz varrónőnek vagy mellé
szobalanyának is. Ertekezni lehet a szőrecesen utca
Fischer házban 1320. szám alatt a házmesternél.

(2-3)

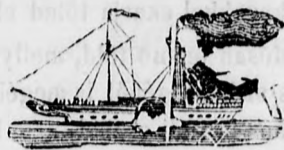
Ó és lerakott szivarok el- adása

bámulatos olcsó áron.

Hermina-szivar 100darab, ládácskában 54 kr. pp.
Vadász, csomónként 36 kr. pp.

Valamint a legjobbminőségű bel és külföldi
szivarok minden nemei.

A raktár létezik a zsidó utcában a „nem-
zeti czimerhez“

Gőzhajók járása

septemberben 1848.

Pestről Bécsbe mindennap reggeli 6 óra k

A dunagőzhajótársaság
főügyvivősege.

Magyar köz-zépp. vasut.

Naponkinti indulások 1848-dik szeptember
1-sőjétől fogva további rendelkezésig.

A t. cz. utazók kéretnek, szíveskedjenek
legalább egy negyed órával az elindulás előtt a
pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggeli 6 óra
30 percz.

„ „ Tehervonat délben 11 órakor
személyvonat délut. 1 1/2 óra.

Szolnokból Pestre. Tehervonat reggeli 4 óra 15
percz.

„ „ Személyvonat reggeli 6 óra
45 perczkor.

„ „ Személyvonat délután 1 óra
45 perczkor.

Pestről Vác felé reggel 7 órakor.

„ „ délután 3 óra 30 percz.

Váczról Pest felé reggel 8 óra 30 percz.

„ „ délután 5 „ 45 „

A magyar középponti vasut
igazgatósága által.

Megjelenik e lap **MINDEN ESTE**. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László
nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivatalok-
nál. **EGYES SZAM** ára 3 kr. pp.

Felelős szerkeztő Pálfi Albert. — Nyomtatja és kiadja Lukács László, Országut, Kunewalder-ház z.